

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ЮЛИ 2018 ГОДИНА

През юли 2018 г. общият показател на доверие на потребителите намалява с 0.6 пункта спрямо равнището си отпреди три месеца, което се дължи изцяло на пониженото доверие сред населението в селата (фиг. 1 от приложението).

Мненията на потребителите за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията им за следващите дванадесет месеца (фиг. 2 от приложението), са леко влошени в сравнение с предходното наблюдение. По-резервирани в сравнение с април са и оценките и очакванията им относно промените във финансовото състояние на техните домакинства (фиг. 3 и 4 от приложението).

Оценките за изменението на потребителските цени през последните дванадесет месеца също са по-неблагоприятни спрямо мненията, изразени три месеца по-рано. Същевременно и инфлационните очаквания за следващите дванадесет месеца се засилват, в резултат на което балансовият показател се повишава с 9.4 пункта (фиг. 5 от приложението).

По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца прогнозите на живеещите в градовете се изместват към запазване или незначително намаление, докато очакванията на населението в селата са тя да се увеличава с умерено темпо (фиг. 6 от приложението).

През юли анкетата регистрира известно подобрене на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба¹, като и намеренията на потребителите да извършват такива разходи през следващите дванадесет месеца остават благоприятни. Малко по-позитивна е и нагласата на градското население по отношение на извършването на разходи за „покупка на кола“ през следващите дванадесет месеца (фиг. 7 от приложението).

---

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнеzdови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

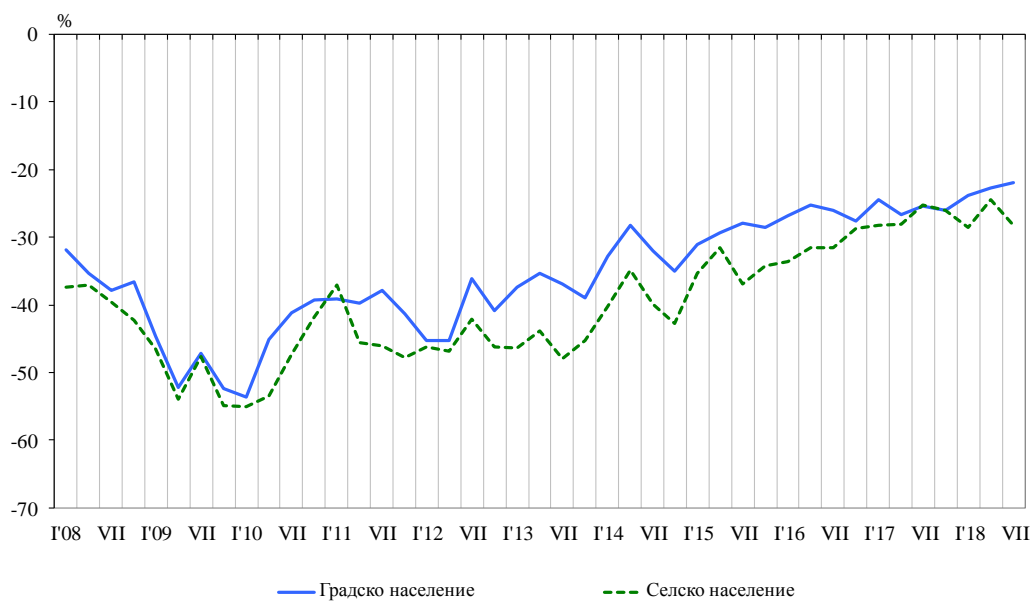
С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

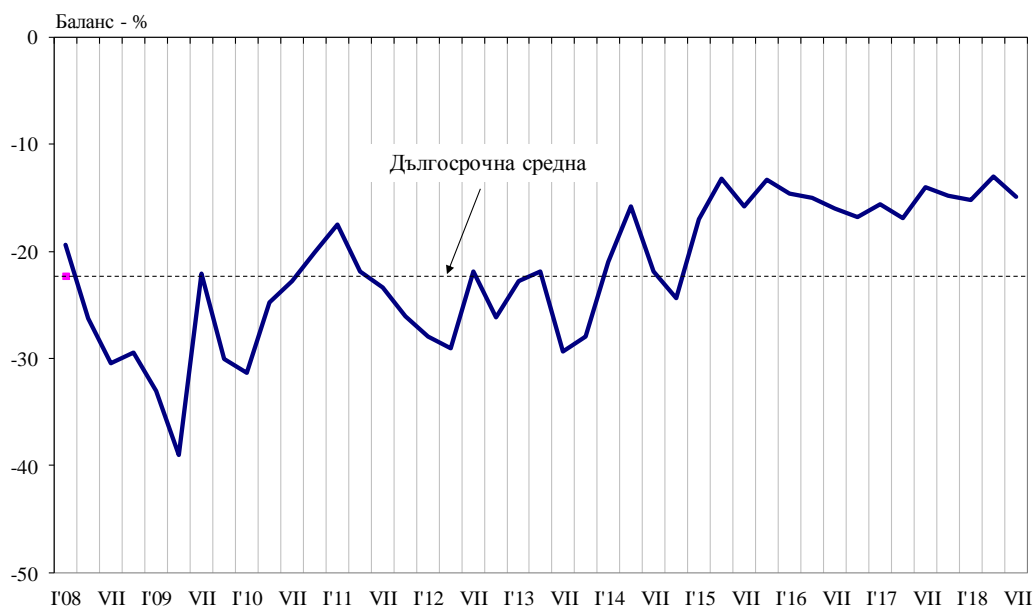

Приложение

Фиг. 1. Показател на доверието на потребителите

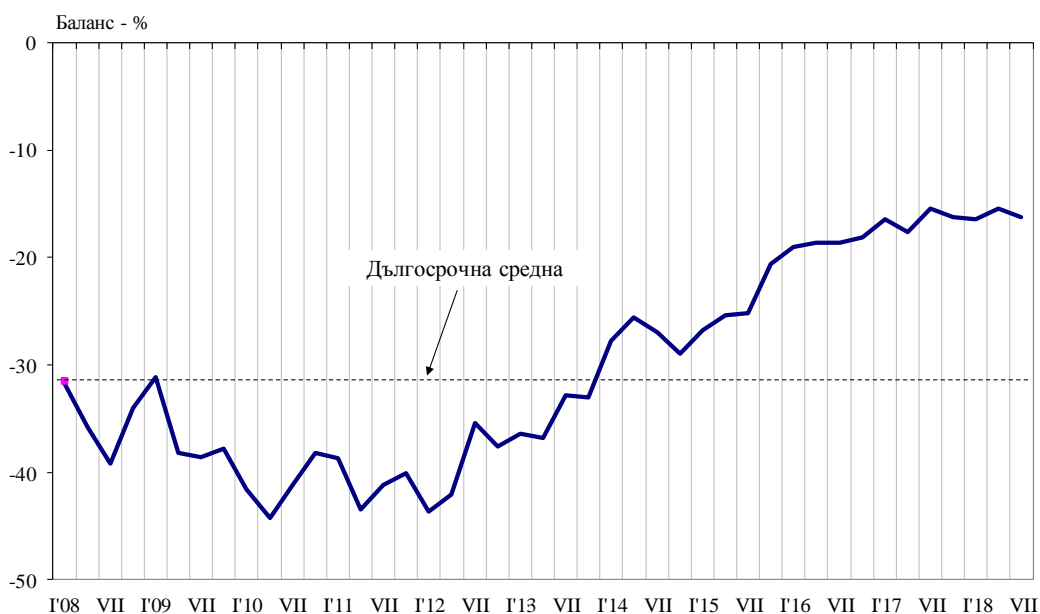

Фиг. 2. Очаквания за общата икономическа ситуация в страната през следващите 12 месеца

Фиг. 3. Оценка на финансовото състояние на домакинствата през последните 12 месеца

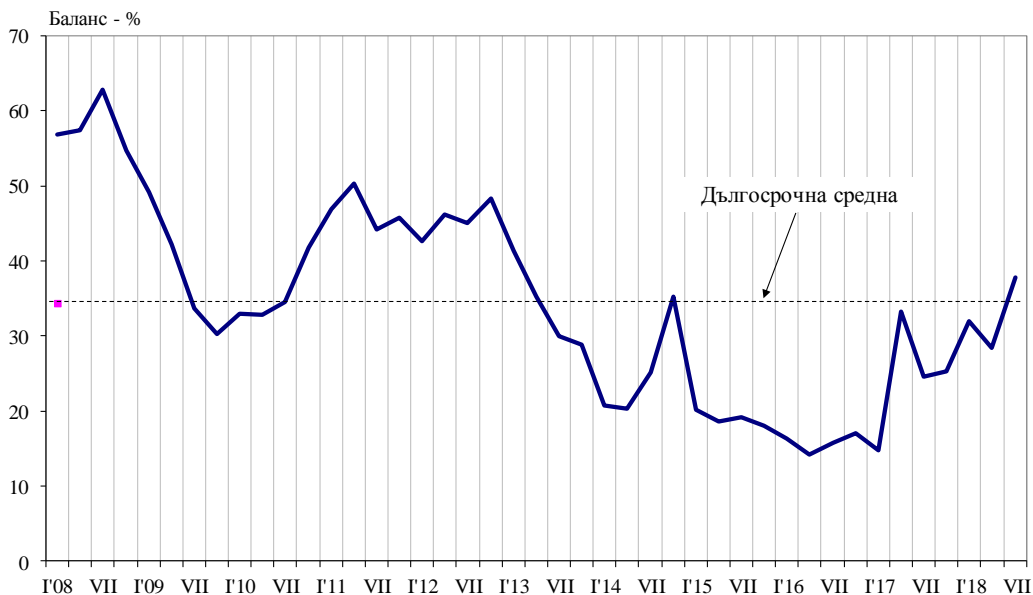

Фиг. 4. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

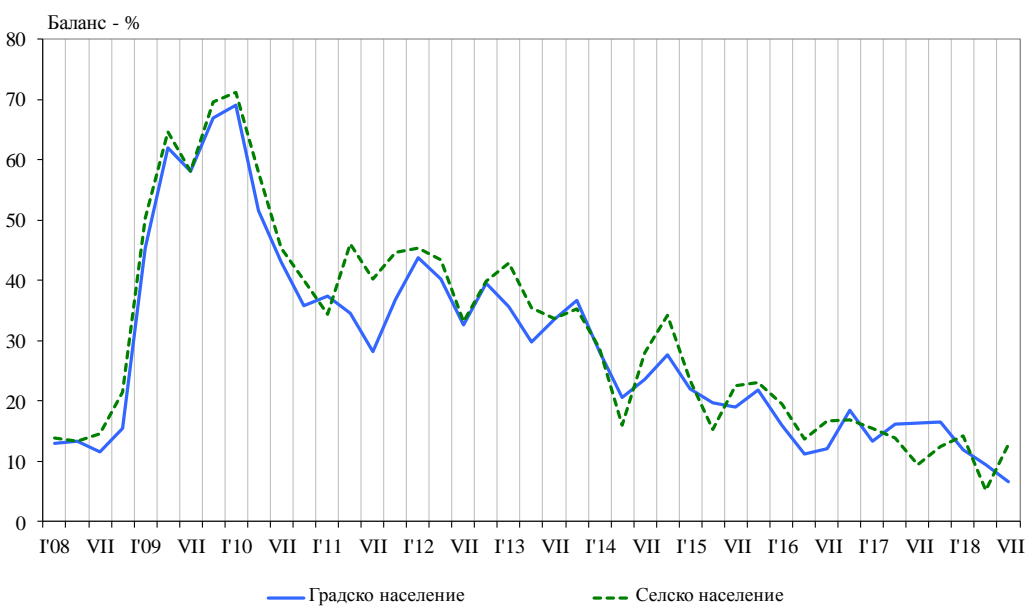

Фиг. 5. Инфлационни очаквания за следващите 12 месеца

Фиг. 6. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

Фиг. 7. Очаквания за покупка на кола през следващите 12 месеца

